

COMMISSIE VOOR AANVULLENDE PENSIOENEN
ADVIES
nr. 19
de dato
13 februari 2007

Gelet dat de Commissie voor aanvullende pensioenen, samengesteld krachtens art. 53 van de Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (hierna de WAP), B.S. 15 mei 2003, waarna de leden benoemd zijn bij Koninklijk Besluit van 17 december 2003, B.S. 29 december 2003 als opdracht heeft advies te verstrekken, nemen

de vertegenwoordigers van de werknemers, de werkgevers, de pensioeninstellingen en de gepensioneerden, aangevuld door de deskundigen, nemen volgend unaniem advies aan:

1. Pensioendatabank

Voorafgaande opmerking: Commissie voor bescherming van de persoonlijke levenssfeer

De Commissie voor Aanvullende Pensioenen vraagt dat de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geconsulteerd wordt om de conformiteit van de reeds genomen en de nog te nemen bepalingen met de wet van 8 december 1992 na te gaan, en dit vooraleer men overgaat tot het aannemen van de maatregelen ter uitvoering van de wet van 27 december 2006 en het opzetten van de databank.

Dit geldt in het bijzonder voor het eventuele gebruik van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden en voor beleidsvoorbereidende doeleinden. De Commissie voor Aanvullende Pensioenen vindt in de wet van 27 december 2006 en in de memorie van toelichting geen verduidelijking terug op het vlak van het gebruik van de databank in het licht van de wet ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Situering

De programmawet van 27/12/2006 (BS 28/12/2006) voorziet in art. 306 in de oprichting van een gegevensbank "Opbouw aanvullende Pensioenen". Deze wet voorziet in het bijzonder dat de Koning de lijst van de gegevens bepaalt die aan de gegevensbank meegedeeld moeten worden.

In dit artikel 306 wordt bepaald dat deze gegevensbank alle nuttige gegevens verzamelt die meegedeeld worden door de pensioeninstellingen, door de solidariteitsinstellingen of door de inrichters met het oog op de volgende doeleinden :

- 1° controle van de WAP door de CBFA
- 2° controle van de WAPZ door de CBFA
- 3° controle van de 80%-regel door de FOD Financiën
- 4° de informatieverplichtingen die in het kader van artikel 26ter werden overgenomen door SIGeDIS

De gegevens kunnen eveneens worden aangewend voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden en voor beleidsvoorbereidende doeleinden.

De Minister van Pensioenen heeft in dit kader een adviesaanvraag gericht aan de Commissie voor Aanvullende Pensioenen.

De Commissie stelt vast dat het toepassingsgebied van de databank gestadig wordt uitgebreid. Zij wijst erop dat hierbij de oorspronkelijke doelstelling, namelijk een betere informatie verstrekken aan de aangeslotenen en de toekomstige gepensioneerden, niet uit het oog mag worden verloren. Bovendien dient vermeden te worden dat de gegevens die onder meer worden verstrekt aan de CBFA en de Nationale Bank, een tweede keer aan de databank moeten worden verstrekt.

De Commissie wijst erop dat het advies zich beperkt tot de praktische modaliteiten en niet inhoudt dat bepaalde delegaties afzien van hun principiële bezwaren tegen de invoering en het gebruik van de databank of de opzet ervan.

Art. 306 §2, 1° & 2° : Controle van de WAP en de WAPZ door de CBFA

De Commissie voor Aanvullende Pensioenen nodigt de CBFA uit om te verduidelijken welke gegevens zij opgenomen wenst te zien in de databank. De Commissie dringt erop aan om een advies te kunnen geven op de voorgestelde lijst van de gegevens.

De Commissie wijst erop dat de CBFA nog andere middelen ter beschikking heeft om een efficiënte controle te organiseren. Indien de CBFA een informatieverplichting wenst te vervangen of in te voeren door een controle via de databank, dient zij zich de vraag te stellen of dit de meest efficiënte en de meest aangewezen oplossing is, rekening houdend met een kosten/baten analyse.

Art. 306 §2, 3° : Controle van de 80%-regel door de FOD Financiën

De Commissie voor Aanvullende Pensioenen is van mening dat het moeilijk is om de gegevens te definiëren als er geen zicht is op de manier waarop en door wie de controle van de 80%-regel in de toekomst zal gebeuren.

De Commissie voor Aanvullende Pensioenen is van mening dat volgende gegevens de FOD Financiën in staat zou moeten stellen om de controle van de 80%-grens te doen:

- voor de pensioentoezeggingen van het type "vaste prestaties": de te verwachten prestatie + eindleeftijd zoals voorzien in het pensioenreglement
- rekening houdend met haar advies nr. 18 van 13 februari 2007, voor de pensioentoezeggingen van het type "vaste bijdragen": de globale verworven reserve + de huidige periodieke premie op jaarbasis + de eindleeftijd zoals voorzien in het pensioenreglement

De Commissie voor Aanvullende Pensioenen nodigt de FOD Financiën uit om uitleg te verschaffen bij:

- de manier waarop en de procedures volgens dewelke de gegevens gebruikt zullen worden voor de controle van de 80%-regel
- de procedures die gevolgd zullen worden in geval van overschrijding, en in het bijzonder de toegang die zal verleend worden tot deze informatie voor de betrokken partijen (werkgevers, inrichters, aangeslotenen)
- vanaf wanneer de fiscale attestering door de pensioeninstellingen wordt geschrapt.

Art. 306 §2, 4° : de informatieverplichtingen die in het kader van artikel 26ter werden overgenomen door SiGeDIS

De Commissie voor Aanvullende Pensioenen stelt vast dat gegevens aan de databank enkel moeten worden geleverd, als hier een juridische grond voor bestaat. Concreet betekent dit dat de gegevens in het kader van artikel 26ter enkel door die pensioeninstellingen moet worden geleverd die van de diensten van SiGeDIS gebruik wensen te maken.

Noodzakelijke gegevens in het kader van artikel 26:

- het bedrag van de verworven reserves (desgevallend het bedrag van de waarborg van artikel 24)
- het bedrag van de verworven prestaties en de datum opeisbaarheid
- de variabele elementen (*)
- het bedrag van de verworven reserves van het vorige jaar
- het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en de waarborg van artikel 24
- historiek van de verworven reserves en verworven prestaties (eventueel slechts vanaf 1/1/1996)
- het bedrag van de te verwachte rente op pensionering (vanaf 45 jaar, minstens om de 5 jaar) (*)

Noodzakelijke gegevens in het kader van artikel 26 bis:

- identificatie van de aangeslotene
- identificatie van de inrichter
- identificatie van de pensioeninstelling
- identificatie van de pensioentoezegging
- de verworven prestaties op 65 zowel in kapitaal als in rente (desgevallend het bedrag dat overeenkomt met de waarborg van artikel 24)
- de geprojecteerde prestaties op 65 zowel in kapitaal als in rente (desgevallend het bedrag dat overeenkomt met de waarborg van artikel 24)

(*) Deze gegevens worden hieronder punt per punt hernomen en verduidelijkt.

1. Variabele elementen

Dit is een zeer ruim begrip en dient volgens de Commissie geïnterpreteerd te worden als volgt: dit zijn de gegevens die de aangeslotene de mogelijkheid moeten geven om de berekeningen te controleren. M.a.w. de variabele elementen die voorkomen in de pensioenformule. Het heeft enkel zin om gegevens mee te delen als die voor de aangeslotene zinvol zijn en bovendien betrouwbaar. De gegevens die de aangeslotene kan terugvinden in het reglement dienen volgens de Commissie niet meer apart te worden meegedeeld. In de lijsten die hieronder zijn opgenomen, dienen telkens enkel die gegevens te worden meegedeeld die pertinent en relevant zijn voor de betrokken pensioentoezegging.

De gegevens die reeds beschikbaar zijn via de KSZ, dienen niet meer apart in de databank te worden opgenomen. Hierbij dient erover gewaakt te worden dat het gegeven wel degelijk dezelfde betekenis heeft als in het pensioenplan (dit zal voor de geboortedatum wel het geval zijn, maar dit is al heel wat minder evident voor bijvoorbeeld het salaris).

Dit betekent concreet dat op basis van deze gegevens niet altijd betrouwbare statistieken kunnen worden opgemaakt.

Onderstaande lijst bevat de gegevens die SIGeDIS nodig heeft om, in overeenstemming met de huidige wetgeving, een pensioenfiche op te stellen conform artikel 26ter van de WAP. Dit neemt niet weg dat sommige delegaties wensen dat de WAP de op te nemen informatie op de pensioenfiche zou uitbreiden (zie tweede lijst).

Noodzakelijke gegevens in uitvoering van de huidige wetgeving:

- o geboortedatum
- o pensioenleeftijd
- o erkende verleden diensttijd
- o schatting wettelijk pensioen
- o samenlevingsvorm
- o aantal kinderen
- o taalcode
- o waar de betrokkene het pensioenreglement kan opvragen
- o naam + adres + toelatingsnummer van de pensioeninstelling
- o refertebezoldiging, dit is de bezoldiging die ook in het reglement als basis wordt beschouwd voor de berekening. Bijv. indien de bijdrage wordt berekend op 12 x het loon van januari, wordt dit bedrag aan de databank doorgegeven als refertebezoldiging
- o geboortedatum echtgeno(o)t(e)
- o tewerkstellingspercentage

Gegevens die de regelgeving volgens sommige delegaties bijkomend best zou verplichten om opgenomen te worden op de pensioenfiche:

- o Type pensioentoezegging (DB, DC)
- o Paritair comité
- o geslacht van de aangeslotene
- o Aard pensioentoezegging (collectief pensioenstelsel, individuele pensioentoezegging, onthaalstructuur, individuele verderzettingen, ...)
- o de pensioenprestaties opgebouwd via het solidariteitsstelsel (sociale stelsels): bijv. dagbedrag + aantal dagen
- o toegepaste kostenpercentage
- o samenstelling van het bedrag dat de winstdeelname vertegenwoordigt (berekeningsmethode, percentage, beslissing etc)
- o aanduiding of de pensioenen werden opgebouwd als werknemer/zelfstandige
- o categorie
- o geboortedatum kinderen
- o begunstigde bij overlijden, wanneer het specifiek is en niet volgt uit de begunstigingsvolgorde van het reglement

Andere delegaties stellen zich vragen bij de haalbaarheid om deze gegevens in de databank op te nemen en pleiten voor een regelgeving die stabiel is in de tijd.

De Commissie vraagt zich af in welke mate de eventuele aanlevering van de gegevens, opgenomen in de hiervoor vermelde lijsten, conform is met de taalwetgeving.

2. Verwachte rente bij pensionering

De Commissie stelt:

- 1° dat de hypothesen die voor de berekening gebruikt moeten worden voldoende duidelijk omschreven zijn in de WAP: voor een pensioenplan van het type "vaste bijdragen" dient de projectie te gebeuren op basis van de huidige premie die blijft doorlopen tot einddatum met een kapitalisatie van 3,25%, voor een pensioenplan van het type "vaste prestaties" wordt het te bereiken doel genomen op basis van een volledige carrière in het betrokken plan.
- 2° dat het niet nodig is dat deze hypothesen samenvallen met de hypothesen voor de 80%-regel voor de vaste bijdrage-plannen, conform met het advies nummer 18 over de 80%-regel
- 3° dat de omzettingcoëfficiënt om over te gaan van kapitaal naar rente conform het reglement bepaald moet worden.
- 4° de pensioenleeftijd die op de pensioenfiches is voorzien, is de pensioenleeftijd zoals die is voorzien in het reglement. De verworven prestaties worden weergegeven op deze datum. De Commissie wijst erop dat het zeer verwarrend zou zijn om op de pensioenfiches een rente te zetten die op een andere datum opeisbaar zou zijn.

De Commissie onderlijnt bovendien dat:

- wat de periodiciteit betreft, waarmee de databank gevoed moet worden, 1 keer per jaar zou moeten volstaan, waarbij de datum van (berekening van) de gegevens niet noodzakelijk overeenstemt met de datum waarop de gegevens aan de databank worden overgemaakt.
- bijzondere aandacht moet verleend worden aan artikel 306 § 3 "De gegevens meegedeeld aan de gegevensbank gelden van rechtswege als bewijs lastens de inrichter, de pensioeninstelling of de solidariteitsinstelling die ze heeft meegedeeld, voor zover deze daar de authentieke bron van is of handelt in opdracht van de authentieke bron". In praktijk blijkt immers dat gegevens soms laattijdig nog worden veranderd nadat de communicatie (of in sommige gevallen zelfs de uitkering) al voltrokken is (vb. verandering van paritair comité). De (rechts)personen die deze gegevens al hebben gecommuniceerd aan de pensioendatabank zouden hiervoor niet aansprakelijk kunnen worden gesteld. Als dit door dit artikel toch het geval zou zijn, zou dit artikel in elk geval moeten aangepast worden.

Bovendien is de Commissie van oordeel dat het mogelijk moet zijn om fouten te corrigeren. Te dien einde moet in een voldoende lange regularisatietermijn voorzien worden (voornamelijk omwille van de sectoren). Indien er een objectieve rechtvaardigingsgrond aanwezig is, bij voorbeeld gerechtelijke beslissing, wijziging van paritair comité, ... zou het bewijs van het tegendeel moeten kunnen worden aangeleverd.

2. *Lexicon*

Door de Commissie wordt een voorstel van lexicon opgemaakt, zodat de overheidsadministraties dezelfde terminologie kunnen gebruiken als deze die voorzien is in de WAP.

3. *Uniforme lay-out pensioenfiche*

De Commissie begrijpt de bekommernis van de Minister om eenvoudige interpreteerbare fiches op te stellen. Zij stelt voor om de wettelijke terminologie te gebruiken voor de pensioenfiches (verworven reserves, verworven prestaties, ...). Om de overgang van de ene terminologie naar de andere terminologie begrijpbaar te maken voor de aangeslotenen, kan de pensioeninstelling ervoor opteren om de oude terminologie tijdelijk tussen haakjes op de fiche te zetten.

De Commissie vestigt de aandacht van de Minister op het feit dat een aanpassing van een pensioenfiche kosten met zich meebrengt en dat een voldoende lange overgangperiode moet voorzien worden om over te schakelen naar de wettelijke terminologie.